

A-1322

I N S T Y T U T T U R Y S T Y K I

WSTĘPNE WSKAZANIA

Z DZIEDZINY TURYSTYKI DO PODZIAŁU KRAJU NA POWIATY SAMORZĄDOWE

Opracował:

dr Andrzej JAGUSIEWICZ

Warszawa 1993

BIBLIOTEKA IT
Archiwum Prac
Naukowo-Badawczych

A-1322

Praca wykonana na zlecenie Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki
(symbol R-10/93)

Spis treści

- I. Wstęp
- II. Przesłanki ogólne
- III. Niepodzielne zespoły gmin
- IV. Wykaz zespołów gmin

I. WSTĘP

Celem ekspertyzy jest przedstawienie wskazań z dziedziny turystyki do planowanego podziału Polski na powiaty samorządowe. Swoim zasięgiem ekspertyza obejmuje cały kraj, jednak ze zrozumiałych względów koncentruje się na regionach i obszarach o najwyższej atrakcyjności turystycznej. Zakłada się wykorzystanie ekspertyzy w toczących się już pracach i dyskusjach dotyczących wprowadzenia drugiego szczebla samorządu terytorialnego i wyznaczania granic nowych powiatów.

Ze względu na określone potrzeby ekspertyza została wykonana w 2 fazach jako:

- próbna wersja robocza
- wersja końcowa.

W niniejszej wersji końcowej nastąpiło rozszerzenie i pogłębienie prac analitycznych oraz zweryfikowanie wyników zawartych w próbnej wersji roboczej i wykonanie mapy w skali 1:750.000.

W ekspertyzie wykorzystano głównie materiały i prace badawcze Instytutu Turystyki z zakresu waloryzacji i zagospodarowania turystycznego kraju.

II. PRZESŁANKI OGÓLNE

W myśl przygotowywanych regulacji prawnych powiat ma stanowić ponadgminną jednostkę samorządu terytorialnego, której mieszkańcy tworzą z mocy prawa ponadgminną wspólnotę samorządową. Powiat taki, będący ponadgminną jednostką podstawowego podziału terytorialnego kraju, obejmuje całe obszary gmin. Do powiatów nie będą należeć jednak miasta liczące powyżej 100 tys, mieszkańców. Powiaty mogą natomiast tworzyć związki powiatów z udziałem miast nie należących do powiatów.

Powiat samorządowy ma posiadać osobowość prawną i własne mienie, ma także wykonywać określone ustawowo zadania publiczne oraz prowadzić działalność gospodarczą w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Wśród zadań publicznych wymieniane są między innymi: budowa i utrzymanie dróg, gospodarka gruntami, nadzór w zakresie ochrony środowiska i przyrody oraz nadzór architektoniczny i budowlany. Na wniosek zainteresowanych gmin powiat będzie mógł też przejmować zadania przekraczające możliwości samorządu gminnego. Powiatowi ma przysługiwać prawo stanowienia przepisów powiatowych oraz sporządzania własnych programów gospodarczych, ekologicznych, społecznych i kulturalnych.

Oficjalnie proponowane rozwiązania ustawowe dla powiatów samorządowych nie wymieniają działalności turystycznej, ani nie określają zadań w tym zakresie. Nie ulega jednak wątpliwości, że samorządy powiatowe na obszarach atrakcyjnych turystycznie nie unikną spraw związanych z turystyką. Dla niektórych stanie się ona nawet domeną w polityce gospodarczej i rozwojowej. Prawidłowy podział przestrzenny, uwzględniający także potrzeby i tej dziedziny, może tylko pomagać, a napewno nie będzie szkodzić w racjonalnym gospodarowaniu.

Za podstawę nowego podziału administracyjnego kraju najpewniej przyjęty zostanie istniejący obecnie układ miast i gmin. Z praktyki badawczej i planistycznej wynika, że aktualny stan nie zawsze odpowiada rozkładowi zasobów i potrzebom turystyki. Granice gmin dość dowolnie dzielą naturalne i funkcjonalne kompleksy turystyczne, przecinając nieraz zupełnie przypadkowo zbiorniki wodne i grzbiety górskie. Prawdziwie kuriozalnym pod tym względem jest piękne Jez. Rajgrodzkie na Pojezierzu Ełckim, przepołowione na dwa województwa. Obecna gmina jest też zazwyczaj jednostką zbyt małą powierzchniowo dla prawidłowego rozwiązywania problemów związanych z funkcjonowaniem i rozwojem turystyki oraz skutecznego eliminowania lub ograniczania konfliktów i dysfunkcji w użytkowaniu i zagospodarowaniu przestrzeni turystycznej. O słuszności takiej oceny najlepiej świadczy fakt powstawania turystycznych związków międzygminnych.

Wiele wskazuje na to, że nowy podział kraju na powiaty samorządowe będzie generalnie nawiązywać do układu funkcjonujących obecnie rejonów administracji ogólnej oraz do układu jednostek powiatowych, które istniały przed reformą administracyjną, dokonaną w 1975 r. Najprawdopodobniej nastąpi nieznaczne zmniejszenie liczby powiatów w porównaniu do stanu poprzedniego, co otwiera możliwości do proponowania pewnych korekt terytorialnych.

Pobieżna analiza dawnych powiatów, których było ponad 300, wykazuje, że oprócz wypadków poprawnego od strony turystyki prowadzenia granic, można zauważyć też i liczne nieprawidłowości. Nie wzbudza sprzeciwu na przykład zasięg byłego powiatu kartuskiego, obejmującego w całości tzw. Szwajcarię Kaszubską. Innym dobrym wzorem jest dawny powiat woliński, zajmujący wyspy Uznam i Wolin, a również i powiat bieszczadzki, w obrębie którego znajdowały się niegdyś całe Bieszczady Zachodnie. Dość duże natomiast wątpliwości nasuwają takie przypadki starych podziałów jak granica międzywojewódzka i międzypowiatowa na Jez. Łebsko w Słowińskim Parku

Narodowym, granica międzypowiatowa na Jez. Wigry w dzisiejszym parku narodowym. Podobnie rażące przykłady znajdujemy w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich, gdzie ówczesne granice powiatów przebiegały przez największe i najpiękniejsze jeziora Mamry i Śniardwy.

Powołane w ostatnim czasie rejony administracji ogólnej, których jest 267, stanowią w większości dość duże jednostki terytorialne. W poszczególnych województwach liczba rejonów waha się od 3 do 12. Nie wykraczając poza obszar jednego województwa rejony obejmują od kilku do kilkunastu miast i gmin. Najwięcej liczy ich rejon w Krakowie (26 gmin) i Białej Podlaskiej (24). Na podkreślenie zasługuje to, że niektóre z rejonów ogarniają w całości lub prawie w całości naturalne jednostki krajobrazowe, wyróżniające się dużą atrakcyjnością turystyczną. Są to między innymi Bieszczady Zachodnie (rejon sanocki), Karkonosze i Góry Izerskie (rejon jeleniogórski), Beskid Sądecki (rejon nowosądecki), Tatry i Pieniny (rejon nowotarski), Pojezierze Brodnickie (rejon brodnicki), Góry Świętokrzyskie (rejon kielecki). Jednakże w niektórych przypadkach granice rejonów powtarzają dawny podział powiatowy z jego mankamentami terytorialnymi z punktu widzenia turystyki. Dotyczy to zwłaszcza parków narodowych Słowińskiego i Wigierskiego, Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, Jez. Jeziorak na Pojezierzu Iławskim, Kotliny Kłodzkiej, Beskidu Śląskiego, Pasma Babiogórskiego w Beskidzie Żywieckim i innych.

Na podstawie ustawy o samorządzie terytorialnym powstają dobrowolne związki gmin dla wspólnego wykonywania określonych działań publicznych. Obecnie istnieje 80 zarejestrowanych związków międzygminnych. Około 30 obejmuje gminy położone na obszarach atrakcyjnych turystycznie, zaś kilkanaście ma w swoich zadaniach działalność turystyczną lub inną z nią związaną. Dwa takie związki nazwami podkreślają swój charakter, a mianowicie:

"Turystyczny Związek Gmin Świętokrzyskich" oraz Związek Międzygminny "Konsorcjum Turystyczna Szóstka", skupiający gminy leżące w Górach Stołowych. Związki międzygminne funkcjonują ponadto na tak atrakcyjnych turystycznie terenach jak Bieszczady, Podhale z Tatrami, dolina Pilicy z Jez. Sulejowskim, Karkonosze i Góry Izerskie, Beskid Śląski i Żywiecki, Mierzeja Helska i Wyspa Wolin, jednak niektóre z nich ogarniają nie całość, lecz tylko części wymienionych obszarów. Spotyka się także związki działające na terytorium kilku województw. Największy zasięg ma Związek Gmin Zachodnich, liczący aż 77 gmin w województwach: szczecińskim, zielonogórskim i jeleniogórskim. Wielkością wyróżniają się też "Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich" i "Związek Gmin Ziemi Przemyskiej", obejmujące prawie całe terytoria województw.

Na tle powyższych przesłanek nasuwają się pewne generalne uwagi. W kolejnych podziałach administracyjnych zaznacza się wyraźnie tradycja i utrwalanie się niektórych jednostek terytorialnych i ich granic, i to zarówno takich, które można uznać za prawidłowe lub wadliwe od strony turystyki. Duże jednostki administracyjne, co zwłaszcza widać na przykładzie rejonów, bardziej odpowiadają potrzebom i lepiej spełniają wymagania wynikające z turystyki.

III. NIEPODZIELNE ZESPOŁY GMIN

Rzeczą oczywistą jest, że same tylko kryteria z dziedziny turystyki nie mogą stanowić ani jedynej ani najważniejszej podstawy dla dokonania podziału terytorialnego kraju na nowe, samorządowe jednostki powiatowe. Jednakże przytoczone wcześniej przykłady, które można mnożyć, pokazują naocznie, że niedobre jest też zupełne pominięcie wniosków stąd wynikających. Nie przeceniając więc roli turystyki, a pragnąc jedynie zapobiec przypadkowym nieprawidłowościom, wydaje się rzeczą dopuszczalną i słuszną postulować, aby przy konstruowaniu nowej struktury administracyjnej kraju wybrane zespoły gmin szczególnie ważnych dla turystyki nie były w miarę możliwości rozdzielane granicami przyszłych powiatów. Zespoły takie, stanowiąc pewne całości terytorialne, stwarzają bowiem sprzyjające warunki do efektywnego gospodarowania, lepszej organizacji i zarządzania, prawidłowego zagospodarowania przestrzennego oraz sprawniejszej promocji i reklamy.

Przy planowaniu zespołów gmin kierowano się zasadami pozwalającymi:

- unikać podziału dużych, względnie jednorodnych i zagospodarowanych już obszarów o ukształtowanej funkcji turystycznej,
- zachować w całości naturalne kompleksy krajobrazowe lub ich części najcenniejsze turystycznie,
- nie rozdzielać dużych i atrakcyjnych zbiorników wodnych lub ich zespołów i ciągów,
- nie kawałkować łańcuchów, pasm i masywów górskich,
- tworzyć w miarę rozległe i zwarte jednostki przestrzenne.

Wyznaczając niepodzielne zespoły gmin przyjęto następujące kryteria:

- znaczenie dla turystyki krajowej i zagranicznej,
- powierzchnia i ranga walorów turystycznych, zwłaszcza o charakterze przyrodniczym i rekreacyjnym,
- istniejące zagospodarowanie turystyczne,
- stopień ukształtowania funkcji turystycznej,
- możliwości rozwojowe,
- położenie w obrębie naturalnych kompleksów krajobrazowych, atrakcyjnych turystycznie,
- występowanie terenów chronionych, zwłaszcza parków narodowych i krajobrazowych.

Przy grupowaniu gmin uwzględniono także inne dodatkowe aspekty, a mianowicie:

- obecnie funkcjonujące rejony administracji ogólnej,
- rozmieszczenie ośrodków miejskich i usługowych,
- przynależność do zarejestrowanych związków międzygminnych, zwłaszcza o charakterze turystycznym,
- zasięgi dawnych powiatów.

W pierwszej fazie prac określono zestaw gmin szczególnie ważnych dla turystyki, ujmując w nim zarówno jednostki już zagospodarowane jak i rozwojowe. Na podstawie wcześniejszych prac badawczych wytypowano wstępnie 320 jednostek miejsko-gminnych o względnie ukształtowanej funkcji turystycznej oraz 70 jednostek potencjalnych. Ponadto wzięto pod uwagę 480 gmin położonych w parkach narodowych i krajobrazowych. Analizie poddano też powiązania i zasięgi obsługi ważniejszych ośrodków usługowych, zwłaszcza miast stanowiących siedziby rejonów i niektórych dawnych powiatów. Następnie stosując opisane powyżej zasady i kryteria oraz odrzucając pojedyncze gminy położone w odosobnieniu i miasta powyżej 100 tys. miesz-

kańców, zaproponowano zespoły gmin, które ze względu na dobro i rozwój turystyki nie powinny być w miarę możliwości rozdzielane granicami nowych powiatów. Dopuszczalne jest natomiast, co warto mocno podkreślić, łączenie sąsiadujących ze sobą zespołów gmin.

Ogółem wyznaczono 103 niepodzielne zespoły gmin. W strefie nadmorskiej jest 8 takich zespołów, 48 znajduje się w krainie pojezierzy, zaś w górach jest ich 23. Większość pozostałych leży na wyżynach i pogórzach. Proponowane zespoły gminne występują w 38 województwach, najwięcej w nowosądeckim (9) oraz suwalskim i olsztyńskim. Nie ma ich natomiast w bialsko-podlaskim, kaliskim, legnickim, łódzkim, radomskim, rzeszowskim, siedleckim, skierniewickim, tarnobrzeskim, tarnowskim i wrocławskim. Niektóre zespoły są położone w sąsiednich województwach, na przykład na Pojezierzu Bytowskim (nr 38), Łagowskim (nr 16) i międzychodzko-sierakowskim (nr 18) oraz na Wyżynie Olkuskiej (nr 72), w Paśmie Babiogórskim (nr 91) i Beskidzie Makowskim (nr 90).

Poszczególne zespoły obejmują od 2 do 17 jednostek miejsko-gminnych. Najwięcej, bo 17, skupia ich zespół nr 72 na Wyżynie Olkuskiej. Najczęstszymi są jednak zespoły liczące po kilka gmin. Duże zwłaszcza powierzchniowo jednostki leżą w Bieszczadach (nr 78), Kotlinie Kłodzkiej (nr 18), Krainie Wielkich Jezior Mazurskich (nr 50 i 51) oraz na Równinie Augustowskiej (nr 56).

Zaszczości po dotychczasowych podziałach administracyjnych utrudniają, a nieraz wręcz uniemożliwiają w pełni prawidłowe wyznaczenie niektórych uznanych za niepodzielne zespołów gmin. Wielką niewiadomą, nie ułatwiającą bynajmniej wykonania tego zadania, jest też przyszły podział wojewódzki. Z tych powodów niektóre z proponowanych zespołów należy uznać za "problemowe". Zaliczają się do nich przede wszystkim zespoły nr 56 na

Pojezierzu Ełckim oraz nr 72 na Wyżynie Olkuskiej jako najbardziej dyskusyjne. Pożądane ze strony turystyki przyłączenie Jez. Rajgrodzkiego i miasta Rajgrodu do zespołu gmin Poj. Ełckiego wymagałoby wprowadzenia zmian w granicach trzech gmin: Grajewo, Kalinowo i Prostki, za czym przemawia dodatkowo możliwość uzyskania w ten sposób większej integracji pod względem administracyjnym Biebrzańskiego Parku Krajobrazowego. W przypadku natomiast Wyżyny Olkuskiej, jak i całej zresztą Jury Krakowsko-Częstochowskiej, rozdzielonej w niniejszej propozycji na 3 zwarte zespoły, o ostatecznym podziale administracyjnym przesądzi najprawdopodobniej przebieg nowych granic wojewódzkich.

IV. WYKAZ ZESPOŁÓW GMIN

1. m. Świnoujście, m.gm. Międzyzdroje, m.gm. Wolin, gm. Dziwnów na wyspach: Uznam i Wolin (woj. szczecińskie)
2. m.gm. Trzebiatów, gm. Rewal na Wybrzeżu Trzebiatowskim (woj. szczecińskie)
3. m.gm. Kołobrzeg, gm. Ustronie Morskie na Równinie Białogardzkiej (woj. koszalińskie)
4. m.gm. Darłowo, gm. Mielno na Wybrzeżu Słowińskim (woj.koszalińskie)
5. m.gm. Ustka, gm. Postomino na Wybrzeżu Słowińskim (woj.słupskie)
6. m.gm. Łeba, gm. Smołdzino, gm. Wicko na Wybrzeżu Słowińskim (woj. słupskie)
7. m. Hel, m. Jastarnia, m. Władysławowo, m.gm. Puck, gm. Krokowa na Wybrzeżu Kaszubskim (woj. gdańskie)
8. m. Krynica Morska, m.gm. Frombork, m.gm. Tolkmicko, gm. Stegna, gm. Sztutowo na Mierzei Wiślanej i Wzniesieniu Elbląskim (woj. elbląskie)
9. m.gm. Ińsko, m.gm. Węgorzyno na Pojezierzu Ińskim (woj.szczecińskie)
10. m.gm. Czaplinek, m.gm. Drawsko Pomorskie, m.gm. Złocieniec, gm. Ostrowice na Poj. Drawskim (woj. koszalińskie)
11. m.gm. Biały Bór, m.gm. Szczecinek, gm. Silnowo na Poj.Szczecinek-kim (woj. koszalińskie)
12. m.gm. Człopa, m.gm. Mirosławiec, m.gm. Tuczno, m.gm. Wałcz na Poj. Wałeckim (woj. pilskie)
13. m.gm. Dobiegniew, gm. Bierzwnik na Poj. Dobiegniewskim (woj. gorzowskie)

14. m.gm. Barlinek, m.gm. Myślibórz, gm. Nowogródek Pomorski na Poj. Myśliborskim (woj. gorzowskie)
15. m.gm. Cedynia, m.gm. Chojna, m.gm. Moryń na Poj. Myśliborskim (woj. szczecińskie)
16. m.gm. Sulęcín, gm. Bledzew, gm. Lubrza, gm. Lubniewice, gm. Łagów na Poj. Łagowskim (woj. gorzowskie i zielonogórskie)
17. m.gm. Trzciel, gm. Przytoczna, gm. Pszczew w Bruździe Zbąszyńskiej (woj. gorzowskie)
18. m.gm. Międzychód, m.gm. Sieraków, gm. Chrzypsko Wielkie na poj. międzychodzko-sierakowskim (woj. gorzowskie i poznańskie)
19. m.gm. Kargowa, m.gm. Zbąszyń w Bruździe Zbąszyńskiej (woj. zielonogórskie)
20. m.gm. Sława, gm. Przemęt, gm. Wijewo, gm. Włoszakowice na Poj. Sławskim (woj. leszczyńskie i zielonogórskie)
21. m.gm. Mosina, m. Puszczykowo, m.gm. Stęszew, gm. Dopiewo, gm. Komorniki na Poj. Poznańskim (woj. poznańskie)
22. m.gm. Kórnik, gm. Zaniemyśl na Równinie Wrzesińskiej (woj. poznańskie)
23. m.gm. Rogoźno, m.gm. Wągrowiec na Poj. Chodzieskim (woj. pilskie)
24. m.gm. Kłecko, gm. Kiszkowo, gm. Lubowo na Poj. Gnieźnieńskim (woj. poznańskie)
25. m.gm. Żnin, gm. Gąsawa, gm. Rogowo na Poj. Gnieźnieńskim (woj. bydgoskie)
26. m.gm. Witkowo, gm. Ostrowice na Poj. Gnieźnieńskim (woj. konińskie)
27. m.gm. Kruszwica, gm. Jeziora Wielkie, gm. Skulsk, gm. Wilczyn na Poj. Gnieźnieńskim (woj. konińskie i bydgoskie)

28. m.gm. Gostynin, gm. Łąck, gm. Nowy Duninów w Kotlinie Płockiej
(woj. płockie)
29. m.gm. Kowal, gm. Baruchowo, gm. Włocławek na Poj. Kujawskim
(woj. włocławskie)
30. m.gm. Koronowo, gm. Gostycyn, gm. Lubiewo w Dolinie Brdy
(woj. bydgoskie)
31. m.gm. Tuchola, gm. Cekcyn, gm. Śliwice w Borach Tucholskich
(woj. bydgoskie)
32. gm. Osie, gm. Osiek w Borach Tucholskich (woj. bydgoskie i
gdańskie)
33. m.gm. Brusy, m.gm. Chojnice na Równinie Charzykowskiej (woj.
bydgoskie)
34. m.gm. Łobżenica, m.gm. Złotów , gm. Zakrzewo na Poj. Krajeń-
skim (woj. pilskie)
35. m.gm. Sępólno Krajeńskie, m.gm. Więcbork na Poj. Krajeńskim
(woj. bydgoskie)
36. m.gm. Człuchów, gm. Przechlewo na Poj. Krajeńskim (woj. słupskie)
37. gm. Konarzyny, gm. Lipnica na Równinie Charzykowskiej (woj.
słupskie)
38. m.gm. Bytów, gm. Czarna Dąbrówka, gm. Parchowo, gm. Studzie-
nice, gm. Smęczyno na Poj. Bytowskim (woj. słupskie i gdańskie)
39. m.gm. Kartuzy, gm. Chmielno, gm. Sierakowice, gm. Somonino,
gm. Stężyca na Poj. Kaszubskim (woj. gdańskie)
40. m.gm. Kościerzyna, gm. Dziemiany, gm. Karsin, gm. Lipusz,
gm. Stara Kiszewa na Równinie Charzykowskiej (woj. gdańskie)

41. m.gm. Brodnica, gm. Bobrowo, gm. Kurzętnik, gm. Zbiczno na Poj. Brodnickim (woj. toruńskie)
42. m.gm. Lidzbark, gm. Dąbrówno, gm. Rybno na Garbie Lubawskim (woj. toruńskie i olsztyńskie)
43. m.gm. Ostróda, gm. Łukta, gm. Miłomłyn na Poj. Iławskim (woj. olsztyńskie)
44. m.gm. Iława, m.gm. Zalewo na Poj. Iławskim (woj. olsztyńskie)
45. m.gm. Morąg, gm. Małdyty, gm. Miłomłyn na Poj. Iławskim (woj. olsztyńskie)
46. m.gm. Olsztynek, gm. Purda, gm. Stawiguda na Poj. Olsztyńskim (woj. olsztyńskie)
47. m.gm. Barczewo, m.gm. Biskupiec na Poj. Olsztyńskim (woj. olsztyńskie)
48. m.gm. Szczytno, gm. Dźwierzuty, gm. Jedwabno, gm. Pasym na Równinie Mazurskiej, Poj. Olsztyńskim i Poj. Mrągowskim (woj. olsztyńskie)
49. m.gm. Mrągowo, gm. Piecki, gm. Sorkwity na Poj. Mrągowskim (woj. suwalskie)
50. m.gm. Mikołajki, m.gm. Orzysz, m.gm. Pisz, m.gm. Ruciane-Nida, m.gm. Ryn w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich i na Równinie Mazurskiej (woj. suwalskie)
51. m.gm. Giżycko, m.gm. Węgorzewo, gm. Kruklanki, gm. Miłki, gm. Pozezdrze, gm. Wydminy w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich i na Poj. Ełckim (woj. suwalskie)
52. m.gm. Ełk, m. Rajgród, gm. Stare Juchy na Poj. Ełckim (woj. suwalskie)

53. gm. Kowale Oleckie, gm. Świętajno na Poj. Ełckim (woj. suwalskie)
54. m.gm. Gołdap, gm. Dubeninki na Wzgórzach Szeskich i w Puszczy Rominckiej (woj. suwalskie)
55. gm. Jeleniewo, gm. Przerośl, gm. Rutka-Tartak, gm. Szypliszki, gm. Wiżajny na Poj. Suwalskim (woj. suwalskie)
56. m. Augustów, gm. Giby, gm. Krasnosielsk, gm. Nowinka, gm. Płaska, gm. Suwałki na Równinie Augustowskiej (woj. suwalskie)
57. m.gm. Goniądz, m.gm. Grajewo, gm. Radziłów, gm. Rajgród, gm. Trzcianne w Kotlinie Biebrzańskiej (woj. łomżyńskie)
58. gm. Baranowo, gm. Czarna, gm. Kadzidło, gm. Lelis, gm. Łyse, gm. Myszyniec, gm. Turośl, gm. Zbójna na Równinie Kurpiowskiej i w Puszczy Zielonej (woj. ostrołęckie i łomżyńskie)
59. m.gm. Hajnówka, gm. Białowieża, gm. Narewka w Puszczy Białowieńskiej (woj. białostockie)
60. gm. Długosiodło, gm. Obryte, gm. Rząśnik, gm. Somianka, gm. Zatory w Międzyrzeczu Łomżyńskim i Puszczy Białej (woj. ostrołęckie)
61. m.gm. Serock, gm. Nieporęt, gm. Pomiechówek, gm. Skrzyszew nad Jez. Zegrzyńskim w Kotlinie Warszawskiej (woj. warszawskie)
62. m.gm. Włodawa, gm. Wola Uhruska na poj. łączyńsko-włodawskim (woj. chełmskie)
63. gm. Ludwin, gm. Sosnowica, gm. Stary Brus, gm. Stary Uścimów, gm. Urszulin na poj. łączyńsko-włodawskim (woj. chełmskie i lubelskie)
64. m.gm. Kazimierz Dolny, m.gm. Nałęczów, m.gm. Puławy, gm. Janowiec, gm. Wąwolnica na Płaskowyżu Nałęczowskim (woj. lubelskie)

65. m.gm. Białobrzegi, m.gm. Warka w dolinie Pilicy (woj. radomskie)
66. m.gm. Sulejów, m.gm. Tomaszów Mazowiecki, gm. Inowłódz,
gm. Mniszków, gm. Wolbórz nad Jez. Sulejowskim i w dolinie Pilicy
(woj. piotrkowskie)
67. m.gm. Przedbórz, gm. Aleksandrów nad Pilicą (woj. piotrkowskie)
68. gm. Działoszyn, gm. Pątnów, gm. Wierzchlas na Wyżynie Wieluńskiej
(woj. sieradzkie)
69. m.gm. Ozimek, gm. Turawa nad Jez. Turawskim (woj. opolskie)
70. m.gm. Żarki, gm. Janów, gm. Kroczyce, gm. Lelów, gm.
gm. Niegowa, gm. Olsztyn, gm. Poraj, gm. Włodowice w północnej
części Wyżyny Częstochowskiej (woj. częstochowskie)
71. m.gm. Ogrodzieniec, m.gm. Wolbrom, m.gm. Zawiercie, gm. Klucze,
gm. Pilica, gm. Żarnowiec w południowej części Wyżyny Częstochow-
skiej (woj. katowickie)
72. m. Chrzanów, m.gm. Krzeszowice, m.gm. Olkusz, m.gm. Skała, gm.
Alwernia, gm. Babice, gm. Czernichów, gm. Iwanowice, gm. Jerzma-
nowice, gm. Liszki, gm. Michałowice, gm. Sułoszowa, gm. Trzebinia,
gm. Trzyciąż, gm. Wielka Wieś, gm. Zabierzów, gm. Zielonki na Wyży-
nie Olkuskiej i Garbie Tęczyńskim (woj. krakowskie i katowickie)
73. m.gm. Busko-Zdrój, m.gm. Pińczów, gm. Nowy Korczyn, gm. Solec-
-Zdrój, gm. Wiślica, gm. Złota w Niece Nidziańskiej (woj. kieleckie)
74. m.gm. Chęciny, gm. Bieliny, gm. Bodzentyn, gm. Daleszyce, gm. Gór-
no, gm. Łagów, gm. Masłów, gm. Miedziana Góra, gm. Nowa Słupia,
gm. Strawczyn w Górach Świętokrzyskich (woj. kieleckie)
75. m.gm. Zwierzyniec, gm. Adamów, gm. Krasnobród, gm. Susiec na
Roztoczu Środkowym (woj. zamojskie)

76. gm. Horyniec, gm. Narol na Roztoczu Wschodnim (woj.zamojskie)
77. gm. Bircza, gm. Dubiecko, gm. Krasieczyn, gm. Krzywca na Pogórzu Przemyskim (woj. przemyskie)
78. m.gm. Lesko, m.gm. Sanok, m.gm. Ustrzyki Dolne, m. Zagórz, gm. Olszanica, gm. Tyrawa Wołoska w Górach Sanocko-Turczańskich (woj. krośnieńskie)
79. gm. Baligród, gm. Cisna, gm. Czarna, gm. Komańcza, gm. Lutowska, gm. Zagórz w Bieszczadach Zachodnich (woj. krośnieńskie)
80. m.gm. Iwonicz-Zdrój, m.gm. Rymanów-Zdrój na Pogórzu Bukowskim (woj. krośnieńskie)
81. m.gm. Dukla, gm. Krempna w Beskidzie Niskim tzw. Dukielskim (woj. krośnieńskie)
82. gm. Sękowa, gm. Uście Gorlickie w Beskidzie Niskim (woj.nowosądeckie)
83. m.gm. Krynica, m.gm. Muszyna, m.gm. Piwniczna, m.gm. Stary Sącz, m.gm. Szczawnica, gm. Łabowa, gm. Łącko, gm. Nawojowa w Beskidzie Sądeckim (woj. nowosądeckie)
84. gm. Czorsztyń, gm. Krościenko n. Dunajcem w Pieninach (woj. nowosądeckie)
85. m. Zakopane, gm. Biały Dunajec, gm. Bukowina Tatrzańska, gm. Łapsze Niżne, gm. Tatrzańska (woj. nowosądeckie)
86. m.gm. Rabka, gm. Kamienica, gm. Ochotnica Dolna, gm. Niedźwiedź w Gorcach (woj. nowosądeckie)
87. m.gm. Limanowa, m.gm. Mszana Dolna, gm. Dobra, gm.Łaskowa, gm. Łukowica, gm. Tymbark w Beskidzie Wyspowym (woj. nowosądeckie)

88. gm. Gródek n. Dunajcem, gm. Łososina Dolna nad Jez. Rożnowskim
(woj. nowosądeckie)
89. m.gm. Myślenice, m.gm. Dobczyce nad Jez. Dobczyckim
(woj. krakowskie)
90. m. Jordanów, m.gm. Maków Podhalański, gm. Lubień, gm. Tokarnia w Beskidzie Makowskim (woj. bielskie, krakowskie i nowosądeckie)
91. gm. Bystra, gm. Jabłonka, gm. Lipnica Wielka, gm. Zawoja w Paśmie Babiogórskim Beskidu Żywieckiego (woj. bielskie i nowosądeckie)
92. gm. Jeleśnia, gm. Koszarawa, gm. Milówka, gm. Rajcza, gm. Ujszoły, gm. Węgierska Górka w Beskidzie Żywieckim (woj. bielskie)
93. m. Żywiec, gm. Łodygowice nad Jez. Żywieckim (woj. bielskie)
94. gm. Andrychów, gm. Czernichów, gm. Łękawica, gm. Porąbka, gm. Stryszawa, gm. Ślemień w Beskidzie Małym (woj. bielskie)
95. m.gm. Szczyrk, m. Ustroń, m. Wisła, gm. Brenna, gm. Istebna, gm. Jaworze, gm. Lipowa, gm. Łodygowice, gm. Wilkowice w Beskidzie Śląskim (woj. bielskie)
96. m.gm. Głuchołazy, m.gm. Prudnik w Górach Opawskich (woj. opolskie)
97. m.gm. Nysa, m.gm. Otmuchów, m.gm. Paczków na Obniżeniu Otmuchowskim (woj. opolskie)
98. m.gm. Bystrzyca Kłodzka, m. Duszniki-Zdrój, m.gm. Kłodzko, m.gm. Kudowa-Zdrój, m.gm. Łądek-Zdrój, m.gm. Międzylesie, m. Polanica-Zdrój, m.gm. Radków, m.gm. Stronie Śląskie, m.gm. Szczytna, m.gm. Złoty Stok, gm. Lewin Kłodzki w Kotlinie Kłodzkiej, Górach Bystrzyckich i Stołowych oraz Masywie Śnieżnika (woj. wałbrzyskie)

99. m. Jedlina-Zdrój, m.gm. Nowa Ruda, gm. Walim w Górach Sowich
(woj. wałbrzyskie)
100. m.gm. Kamienna Góra, m.gm. Lubawka w Bramie Lubawskiej
(woj. jeleniogórskie)
101. m.gm. Bolków, m. Wojcieszów, gm. Janowice Wielkie, gm. Marciszów
w Górach Kaczawskich (woj. jeleniogórskie)
102. m. Karpacz, m. Kowary, m. Piechowice, m. Szklarska Poręba,
m. Świeradów-Zdrój, m.gm. Mirsk, gm. Mysłakowice, gm. Podgórzyn,
gm. Stara Kamienica w Karkonoszach i Górach Izerskich (woj. jelenio-
górskie)
103. m. Gryfów Śląski, m.gm. Leśna, gm. Olszyna nad Jez. Leśniańskim
(woj. jeleniogórskie).

BIBLIOTEKA IT
Archiwum Prac
Naukowo-Badawczych